

Oktober 2021

Rupel.blad

Magazine voor leden

Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar

Wandeltip

Ontdek de natuur langs de Nete

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks magazine voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Rode zwavelkoppen
foto: Fons Van den heuvel

Lid worden

Stort 30 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot 2022

U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 8 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Hilde Janssens: 0472/81.39.98
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
In de periode oktober 2021/april 2022 is het Natuur.huis enkel de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u
Info: 0486/10.50.80 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots

Natuurflits

Digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.
Aanmelden: stuur een mail naar :
luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt Rupelstreek
Aanmelden: stuur een mail naar:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Kern Boom-Rumst:

facebook.com/NatuurpuntBoomRumst

Vogelwerkgroep Rupel:

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en verslagen van vogelkijkexcursies:
vogelwerkgroeprupel.blogspot.be

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Oplage: 1.940 ex.

Eén beeld zegt soms meer dan 1000 woorden en een fluitje van een cent.

De foto bij dit voorwoord toont een beeld van een jonge vogel op de voorgrond en mezelf op de achtergrond. Het is een beeld dat toont wat onze rol is als vrijwilliger en waarvoor we het doen. De vogels, dieren, planten, kortom alles wat er groeit en leeft in de natuur op de voorgrond en wij, de mens op de achtergrond.

De vogel op de foto is één van de meer dan 50 jonge torenvalken, die dit jaar geboren werden in één van onze nestkasten, al is het woord "onze" dit keer niet goed gekozen. Tijdens onze tochten langs nestkasten voor torenvalken hadden we de nestkast al wel zien hangen. Het gebeurt wel vaker dat we ergens een nestkast zien hangen die we niet kennen, een nestkast die meestal met de beste bedoelingen werd geplaatst. De nestkast hing er al enkele jaren, en volgens de eigenaars van het terrein had ze al wel eens bezoek gekregen van een paartje torenvalken, maar er ontbrak iets.

Van nature broeden torenvalken in oude ekster- of kraaiennesten, of in een holte van een boom. En daar zijn bodemmaterialen aanwezig. En dat is nodig, want torenvalken brengen geen nestmateriaal aan. De voorbije winter namen we contact op met de eigenaar van het terrein, met de vraag of we eens mochten langskomen. Dat mocht en tijdens dat bezoek hebben we meteen een dikke laag oude braakballen in de nestkast gedeponneerd. En het had succes, op 16 juni zaten er 6 jonge torenvalken in de nestkast.

Als je goed naar de foto kijkt, zie je in de neusholte van de jonge valk een

kegeltje. Die kegeltjes zorgen ervoor dat de neusholten afgesloten worden tijdens een duikvlucht naar een prooi. En vooraan in de snavel zie je ook de zogenaamde valkentand, met een uitsparing onderaan en een uitstulping bovenaan, die perfect in elkaar passen. Die valkentand helpt de valk bij het verscheuren van een prooi. Let ook even op de bijzonder grote ogen, om die ogen schoon en vochtig te houden hebben vogels een zogenaamd knipvlies. De ogen van de torenvalk zien ook ultraviolet licht, en net door die eigenschap kan de torenvalk een prooi opsporen. Muizenurine licht op door de reflectie van ultraviolet licht. En zo is het voor een torenvalk een fluitje van een cent om een prooi op te sporen.

Erik De Keersmaecker,
voorzitter Natuurpunt Rupelstreek

Jonge torenvalk – foto: Cathérine Vereecke/Wijndomein Valke Vleug Liezele

Behaag..natuurlijk 2021 tovert tuinen om tot levende tuinen!

Behaag...Natuurlijk is inmiddels 28 jaar oud, nog steeds springlevend en meer dan ooit nodig!

Het promoten om voor- en achtertuinen vogel- en dus ook bijen- en vlindervriendelijker in te richten blijft het belangrijkste streefdoel. Sinds de start van de campagne in 1994 heeft Behaag..natuurlijk zonder enige twijfel al enorm veel leven in kleine en grote tuinen gebracht.

Maar het kan nog beter, met steeds meer levende tuinen. Wat is er trouwens leuker dan tijdens het ontbijt of tijdens het middageten van op het terras of vanachter het raam naar de vogels in de tuin te turen? Elke dag opnieuw en je kan er uren naar kijken...

Zorg er wel voor dat de vogels in je tuin een veilig plekje hebben om naartoe te vliegen. Een boom of enkele opgaande struiken kunnen al volstaan. Een meidoorn is een topsoort voor elke tuin. Een klein rommelhoekje is eveneens een weldaad voor vogels. Roodborstjes, winterkoningen en heggenmussen houden ervan om daarin op zoek te gaan naar spinnetjes en wormpjes.

Dit jaar zijn er weer enkele fruitboomsoorten in het aanbod opgenomen. Ze zorgen allen voor een formidabele bloei, een waar eldorado voor wilde bijen en hommels. Terwijl het fruit, al dan niet afgefallen, een belangrijke voedselbron is voor vogels en vlinders. De aangeboden soorten zijn allen zelfbestuivend, maar kruisbestuiving met soorten die in de buurt staan, levert wel een betere oogst op.

Dinsdag 5 oktober:

Info-avond de levende tuin

Tijdens deze voordracht geeft Joeri Cortens, medewerker van Natuurpunt CVN volop tips voor het natuurlijk en vogel-vriendelijk inrichten van je tuin.

Afspraak:

20u Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Deelname voordracht:

2 euro/persoon, Wel vooraf melden:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Meer info:

Info over prijzen, samenstelling plantpakketten en te koop aangeboden planten: bit.ly/behaag-rupel of www.natuuraartselaar.be/behaag. In die laatste website kan je ook een pdf-infobrochure downloaden.

Tot vrijdag 29 oktober kan je een bestelling plaatsen.

- Woon je in gemeente **Aartselaar**, dan kan je online bestellen: www.natuuraartselaar.be/behaag
- Woon je in gemeenten **Boom, Hemiksem, Niel en Schelle**, dan kan je bestellen via deze link: bit.ly/behaag-rupel-bestel en stort totaalbedrag op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek met vermelding: Behaag 2021 + naam gemeente en naam besteller. Je bestelling is pas definitief als je een bevestiging hebt ontvangen.
- Woon je in gemeente **Rumst** dan kan je bestellen via het online formulier: www.rumst.be/eloketdetail/242/behaag-natuurlijk-2021 Betaling op rekening BE31 0682 4337 5855 met vermelding: Behaag 2021, samen met de naam en adres besteller. Op het bestelformulier duid je vooraf je keuze aan. Je bestelling is definitief na ontvangst van de betaling.

Wanneer afhalen?

Vrijdag 26 november:

- gemeente **Schelle**: gemeentehuis, parking inrijden via Leopoldstraat, tussen 15u en 16u30

Zaterdag 27 november:

- gemeente **Aartselaar**: Technisch Centrum, Oudestraat 8, tussen 10u en 12u
- gemeente **Hemiksem**: gemeentemagazijn, G. Gilliotstraat 50, tussen 10u30 en 12u
- gemeente **Rumst**: Gemeentemagazijn Korte Veerstraat 43 Terhagen, tussen 12u en 15u
- Woon je in gemeenten **Boom of Niel**, dan kan je je bestelling afhalen op vrijdag 26 november, tussen 15u en 16u30 tijdens het verdeelmoment in gemeente Schelle.

foto's: Fons Van den heuvel, tekst: Erik De Keersmaecker

Verder in dit nummer — oktober 2021

Voorwoord	2
Behaag..natuurlijk 2021	3
Zeldzame otter duikt op in de Rupelstreek	4
Leve onze vrijwilligers!	6
Een jaar vol bijen	8
Wandeltip : Ontdek de natuur langs de Nete	10
Natuurpunt Rupelstreek in beweging	12
Ivan Bogaerts - vrijwilliger bij Natuurpunt Aartselaar	13
Ruimte voor water en natte natuur in de Grote Struisbeek	14
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Het moment van Marc Nietvelt	20

Zeldzame otter duikt op in de Rupelstreek

Op 6 juli 2021 werd een beeld van een otter vastgelegd op een onbemande camera in één van de natuurgebieden van Natuurpunt Rupelstreek. Zo'n wild-camera geeft een unieke kijk op het leven van wilde dieren. Diersoorten die je anders niet zou zien, passeren de camera en door middel van een bewegingssensor wordt de cameraval getriggerd om een foto of een video te maken. Dat ondervond ook de otter die voorbij de cameraval liep van natuurfotograaf David Van den Broeck, die de camera op een strategische wijze had opgehangen langs een wildwissel. Dat is een paadje dat door dieren doorheen het landschap gecreëerd wordt. Het beeld werd gemaakt om 23u30, wat er op kan duiden dat de otter heel de dag in het gebied aanwezig was. Otters worden immers pas actief wanneer het schemert. Het tijdstip van opname, vertelt dus ook nuttige informatie. Na de waarneming van de otter werden er extra cameravallen opgehangen met telkens een beetje visolie

Otter – foto Yves Adams VILDA

voor. Marterachtigen, en dus ook de otter, ruiken de visolie al vanop enige afstand en komen dan meestal een kijkje nemen naar wat er te rapen valt. Zo hopen we te weten te komen of de otter het gebied vaker bezoekt. Dat is belangrijke info om de natuurgebieden beter te beschermen en de natuurkwaliteit nog optimaler te maken voor de komst van dit bijzonder roofdier.

De komende weken en maanden zal er ook extra gelet worden op ottersporen zoals spraints of otterpoep, waarmee de dieren hun territorium markeren en waarmee de dieren communiceren met soortgenoten. Dergelijke spraints bevatten resten van hun prooien zoals visschubben, graten of kapot gekauwde schalen van kreeftachtigen. Doorgaans liggen die spraints op een goed zichtbare plaats zoals op de stam van een omgevallen boom langs de oever van een beek of poel. Pas over enkele maanden zullen we al dan niet weten of de otter het gebied regelmatig bezoekt. Daar zullen vooral de cameravallen uitsluitsel over geven. Dat een otter een bezoek bracht aan één van onze natuurgebieden of er zelfs regelmatig terugkeert is een teken dat ook de kwaliteit van de natuurgebieden die we beheren gestegen is en dat is iets waar we trots op mogen zijn. Anderzijds stelt het ons ook voor een grotere verantwoordelijkheid om verder te werken aan het herstel van onze typische natte natuur en

Otter op beeld met een cameraval – David Van den Broeck

veilige oversteekplaatsen. Natte natuur is erg belangrijk voor de otter, daar zijn ze sterk afhankelijk van. Vlaanderen stimuleert het bevorderen van natte natuur en daar profiteert de otter mee van, net als vele andere watergebonden soorten. De otter is dan ook een paraplu-soort, help je de otter door waterrijke gebieden ecologisch te stimuleren, dan help je meteen een hele resem van zeldzame plant- en diersoorten.

2021 – Het jaar van de otter

Sinds 2012 is de otter bezig aan een langzame comeback in het Vlaamse landschap, een comeback die voornamelijk te danken is aan de succesvolle herintroductie van otters in Nederland. Sinds de eerste herintroductieprojecten in 2002 groeit het aantal otters er verder aan, waardoor de populatieomvang er nu geschat wordt op 450 volwassen dieren. Daarmee is de drempelwaarde van 400 dieren bereikt die geldt voor een levensvatbare otterpopulatie. Voor een gunstige staat van instandhouding van de Nederlandse otterpopulatie is er echter meer nodig, en blijft het belangrijk dat er een uitwisseling is met otters vanuit Duitsland. In Duitsland komt de otter voornamelijk voor in het oostelijke deel van het land. Om ook het westelijk deel geschikter te maken als leefgebied voor otter en op die manier uitwisseling mogelijk te maken met de populaties in Nederland en België werd 2021 in de 3 landen uitgeroepen tot Jaar

van de Otter. Dit biedt kansen voor verdere en intensere samenwerking.

Otters in het rivierenland van Schelde, Rupel, Nete, Dijle en Durme

Op dit moment wordt de otterpopulatie in België geschat op een tiental dieren. En de Scheldevallei tussen Antwerpen, Mechelen en Gent blijkt een geschikt habitat te zijn voor otters. In de omgeving van de Rupelstreek werden al meermaals otters waargenomen maar een écht bewijs van de aanwezigheid van een otter in onze streek ontbrak, tot 6 juli 2021. Otters zijn territoriale dieren met opmerkelijk grote individuele territoria, zo beschikt één mannetje over 20 tot zelfs 40 km rivierlengte en het bijhorende hinterland. Doordat otters zeer mobiel zijn en zich regelmatig over grote afstanden verplaatsen hoeven geschikte deelgebieden dan ook geen aangesloten geheel te vormen.

In de Rupelstreek grenzen natuurgebieden zoals Maaienhoek in Schelle, het Niels Broek in Niel en de Oude Nete-arm in Rumst rechtstreeks aan één van onze grote rivieren, de Schelde, de Rupel en de Nete. Die gebieden zijn dus makkelijkst bereikbaar voor dieren zoals otters en bevers, die rivieren gebruiken om zich al zwemmend te verplaatsen van het ene naar het andere gebied. Ze kunnen ernaar toe via de rivieren, het slik op, door het schor, de dijk over en ze zijn er.

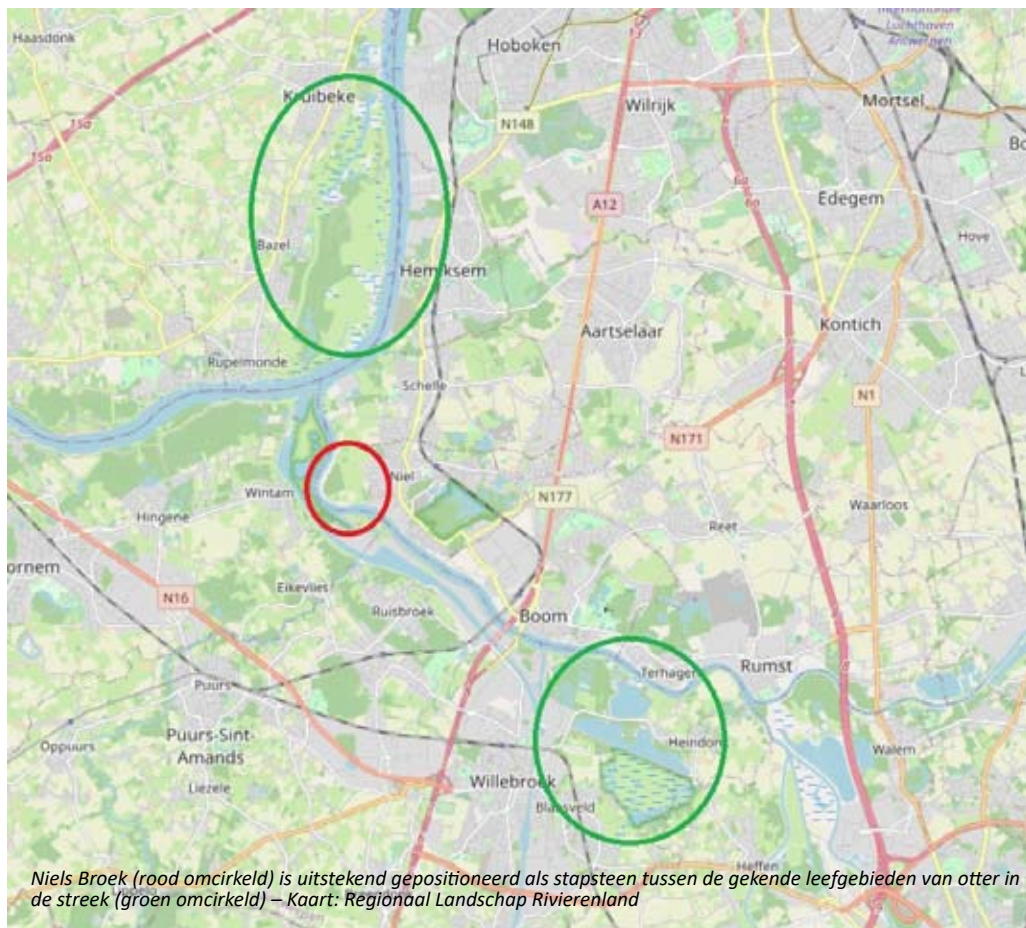
Het Niels Broek, een waterrijk gebied met de drie historische wielen die met elkaar in verbinding staan met grachten en sloten kan een belangrijke schakel vormen voor verplaatsingen van otters tussen het Broek De Naeyer, het Blaasveld Broek en de polders van Kruikeke, met de Rupelmondse kreek en de brede kreek van de Barbierbeek als belangrijkste hotspots, net zoals de Oudland- en Schellandpolders tussen Wintam en Hingene langs de oevers van de Schelde.

Het Niels Broek (rood omcirkeld) als stapsteen tussen de gekende leefgebieden van otter in de streek (groen omcirkeld) – kaart Regionaal Landschap Rivierenland
Andere waterrijke natuurgebieden zoals Walenhoek in Niel en het natuurgebied Kleiputten Terhagen zijn eveneens geschikt als habitat voor otters, maar zijn enkel op een veilige manier bereikbaar via eco-corridors en eco-tunnels. Een eerste eco-corridor werd voor enkele jaren in gemeente Niel aangelegd naast het terrein van betonfabriek Coeck in de richting van Walenhoek en momenteel staat er een project op stapel om ter hoogte van de Crequelei/Schransstraat in gemeente Rumst eveneens een eco-corridor te realiseren. Na de sanering van de oude kleiputten Boom/Terhagen zou de route die gebruikt zou worden voor het vervoer van gronden van de Rupel naar het te saneren gebied eveneens ingericht worden als eco-corridor.

Project Otterland

In kader van het project Otterland werd door het WWF, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Regionale Landschappen Schelde-Durme en Rivierenland een samenwerkingsverband opgestart om de situatie op het terrein te verbeteren voor de otter. De belangrijkste taak van het project zijn de knelpunten en de kansen voor de otter in kaart brengen en zoeken naar opportuniteiten door terreiningrepen, waarbij de aandacht gaat naar het realiseren van projecten.

En daarbij komt ook het Niels Broek in beeld, de 2 kleinere wielen zijn momenteel echter in sneltempo aan het verlanden. Dat zorgt ervoor dat ze tijdens langere droogteperiodes geheel kunnen droogvallen, met negatieve gevolgen voor de oevervegetatie en het onderwaterleven. Om het gebied te optimaliseren voor de otter zou het opportuun zijn indien deze het hele jaar door gevuld blijven met water, waardoor er een constante populatie aan prooidieren aanwezig is. Dit kan door de kleinere wielen en de verbindingsgracht uit te graven, waardoor deze permanent nat blijven. Dit heeft niet alleen positieve gevolgen voor otter, maar tevens voor tal van andere watergebonden soorten.

Niels Broek (rood omcirkeld) is uitstekend gepositioneerd als stapsteen tussen de gekende leefgebieden van otter in de streek (groen omcirkeld) – Kaart: Regionaal Landschap Rivierenland

Leve onze vrijwilligers!

Natuurpunt is nog nooit zo succesvol geweest. Het aantal leden en vrijwilligers blijft stijgen. De beheerde oppervlakte natuur neemt toe en Natuurpunt weegt steeds meer op het beleid. Het succes van het unieke Natuurpunt-model is de verdienste van een sterk betrokken weefsel van Natuurpunters in alle geledingen, van de professionele medewerkers en van de duizenden geëngageerde vrijwilligers. Ook bij Natuurpunt Rupelstreek kunnen we rekenen op de onbaatzuchtige inzet en hulp van een aantal vrijwilligers, we stellen er graag enkelen voor.

Chris De Ranter uit Schelle

Ik ben opgegroeid aan de rand van de grootstad. Veel natuur zag je daar niet. We hadden een kat als huisdier en ik had een goudvis. Toen ik trouwde, trokken we naar het landelijke Schelle. Daar ging een wereld voor mij open. Ik hoorde voor het eerst een Kievit; het geluid klonk me exotisch in de oren. Ik plantte onze tuin aan met oog voor diversiteit. En we bouwden een volière-met-vijver waar in de jaren die volgden menige wilde vogel naar komen kijken is: van koolmees, over reiger tot sperwer toe. We creëerden ons eigen natuurwereldje. Maar het meeste genieten we van het uitzicht vanuit de veranda: dat we de hazen zien huppelen in de wei, de buizerds zien cirkelen boven het bos, de boerenzwaluwen zien scheren over de huizen. Ook onze jaarlijkse vakantie naar de Zwitserse bergen voedde die liefde voor de natuur. Toen ik dan met pensioen ging, na een leven in het lager onderwijs, wist ik dat daar, in de natuur, mijn passie lag. En dat ik die andere passie, onderwijs, kon combineren als ik een cursus natuurgids ging volgen. In maart 2017 had ik mijn badge op zak. De cursus had me echter één ding duidelijk gemaakt: Er is zo ontzettend veel te leren over de natuur dat je onmogelijk alles kunt weten. Met die wijsheid voor ogen heb ik mijn diensten dan aangeboden: in mijn "home town" op fort 7 bij NP Zuidrand, in het Vogelopvangcentrum van Malderen en bij onze plaatselijke afdeling NP Rupelstreek om gidsbeurten en andere activiteiten voor kinderen te organiseren. Als ik bij hen een vlammetje kan ontsteken, respect en

Chris De Ranter

interesse voor de natuur kan doen groeien, dan heb ik mijn doel bereikt! En ondertussen geniet ik met volle teugen van wat er rondom ons groeit en bloeit....

Chris De Ranter

Jan Belmans uit Boom

Ik ben 65 jaar, en al zo'n 5 jaar vrijwilliger bij Natuurpunt. Ik ben al langer lid van de organisatie en ging eerder reeds mee op groepsreizen naar Lac du Dèr, Zeeland en Lesbos om vogels te kijken. Tijdens deze reizen leerde ik mensen kennen die dezelfde interesses delen en die actief bezig zijn met het beheer van diverse natuurgebieden. De gezellige en fijne sfeer tijdens deze groepsreizen overtuigde me om ook een volgende keer weer deel te nemen. Zelf woon ik aan de rand van het natuurgebied Bos N. Meer dan 20 jaar geleden werd er geijverd voor het vrijwaren en behoud van Bos N als natuurgebied met een petitie, getekend door meer dan 2.000 mensen. Natuurpunt heeft daaropvolgend het engagement opgenomen om Bos N te beheren. Als vrijwilliger bij Natuurpunt wil

Jan Belmans

ik graag een kleine bijdrage leveren aan het onderhoud van dit stukje groen om dit aangenaam te houden voor wandelaars. Ik ervaar de samenwerking met de andere vrijwilligers van Bos N, Paul en Josine, Herman en Fons, als zeer hartelijk. We delen dezelfde zorg en inzet voor het bos. Samen voeren we klusjes uit zoals wegen droog houden voor wandelaars met houtsnippers, geleverd door de groendienst van de gemeente Boom. Ook houden we de wandelpaden vrij door het snoeien van woekerende planten, het opruimen van takken en omgevallen bomen. We onderhouden de infoborden en zitbanken. Driemaandelijks bezorgen we het Rupelblad van Natuurpunt bij de leden in onze buurt.

Tijdens het bezoek van onze kleinkinderen zit er stevast een wandeling naar dit avontuurlijk bosje in. Het voorbije jaar werd er opmerkelijk meer gebruik gemaakt van dit écht stukje natuur en ontvingen we regelmatig appreciatie en positieve reacties van de bezoekers. Dat motiveert me om me blijvend in te zetten als vrijwilliger.

Jan Belmans

Steven Roels uit Hemiksem

Ik ben graag buiten en wou meehelpen aan de natuur in eigen streek én meer leren over de natuur. Daarom begon ik eind 2017 als vrijwilliger bij Natuurpunt Rupelstreek. Wekelijks een voormiddag mee op stap om nestkasten te hangen, wandelpaden te maaien, op zoek naar vleermuizen in een ringoven, wilgenhutten maken en soms 's avonds nestkasten van kerkuilen controleren op jongen of een boottochtje op het Noordelijk eiland om nestvlotjes voor het visdiefje te plaatsen als persoonlijk hoogtepunt. Je leert de natuur kennen, je ontmoet veel mensen en je komt op mooie plekken waar je anders nooit komt.

Met IT als beroep help ik ook mee met de website van Natuurpunt Rupelstreek, de nieuwsbrief, grafiek en andere digitale of audiovisuele toepassingen.

Natuurpunt Rupelstreek organiseert veel uitstappen en cursussen. Toen ik in 2018

meeding op een tocht in de streek was ik echt verbaasd dat je 85 vogelsoorten op één dag kan waarnemen in onze Rupelstreek. Er ging een wereld voor me open. Sindsdien ben ik vooral geïnteresseerd in alles wat vliegt: Vlinders, libellen, vogels,... .. Het is wel wat doorzetten in het begin, maar je kan een cursus volgen. Ben je alleen op stap dan helpt de app Obsidentify je of je kan foto's nemen en dan zegt de website waarnemingen.be je welke soort je gezien hebt. Ondertussen is buiten wandelen een gezellige boel geworden. Je komt buiten en je ziet een zwarte roodstaart vliegen, je hoort een gierzwaluw, een icarusblauwtje fladdert voorbij, de meidoorn staat in bloei en zo gaat dat de hele wandeling door.

Je voelt je nooit eenzaam in de natuur!

Steven Roels

Marc Zegels uit Reet

Schrijven over jezelf... hmm, niet mijn favoriet, maar als Erik je wat vraagt, dan doe je dat toch, niet? Of ik mezelf even kan voorstellen? Tja, waar begin ik... Met mijn 63 hoor ik bij de oldtimers, geboren te Lokeren, groot geworden in Willebroek met Blaasveld Broek als natuurmagneet. Getrouwd met Lutgart, trotse ouder van 3 technikers, onderwijzer te Terhagen, later in Rumst, creatieve duizendpoot, natuurgids, allrounder en ooit creatief brein in de denktank voor de acties tegen het gipsstort te Terhagen.

Op één van die acties ontmoette ik Erik... of ik geen zin had om lid te worden van de Wielewaal...

Ondertussen liet ik Fried Happaerts als kersvers milieuambtenaar voor 't eerst kennis maken met de Terhaagse Putten. 't Klikte meteen tussen ons en bij Fried's eerste behaagactie was ik meteen van de partij. Binnen het vrijwilligerswerk ben ik eerder een schaduwfiguur die je moet aanporren tot actie, maar men weet mij altijd wel te vinden.

Eenmaal met pensioen kreeg ik meer tijd om in te schuiven in de Werkgroep Kleiputten Terhagen en de paddenoverzet op de Vosberg, maar ook tijd om voor een 2-maandelijks cursiefje in het blad van LSA, wijk Predikherenvelden, Reet om het verborgen leven in onze tuinen in de verf te zetten en die schat natuurvriendelijk te beheren.

Met "20 jaar Natuurpunt" kon ik op vraag van Dirk en Dries in de Terhaagse Putten nog eens een blik natuurbeleving open-trekken. Waterdiertjes..., eenvoudig, boeiend, en zo onbekend. De verwondering als eenmaal het waterstaal in platte schalen is verdeeld en het waterleven zich niet meer kan verstoppen, is aandoenlijk. Daar doe je het toch voor?!

OK, druppels op een hete plaat denk je, maar die vele druppels van zovele vrijwilligers maken uiteindelijk wel het verschil en geven natuur de kans die ze verdient. Zeker weten.

Marc Zegels

Marc Zegels

Een jaar vol bijen

De gemeente Rumst en de kleiputten van Terhagen huisvesten tal van wilde bijensoorten. De afgelopen jaren was dit gebied dan ook mijn speeltuin. Dankzij mijn vele zoektochten in de buurt en met hulp van anderen zijn er een 140-tal soorten gespot. Een zeer leuk aantal waar we toch trots op mogen zijn en dat we vooral moeten koesteren.

Maar met meer dan 400 (mogelijke) soorten wilde bijen in België, zijn er nog heel wat bijensoorten die niet voorkomen in onze gemeente. Niet meer dan normaal, heel veel bijen zijn immers specifieke relaties met planten aangegaan in de loop van hun evolutie. En niet al die planten komen voor in onze streek.

Sommige soorten die in de grond nestelen hebben ook een specifieke voorkeur voor de ene of andere ondergrond. In onze streek is dat leemgrond, maar in de oude kleiputten vaak klei en dat is dan weer helemaal iets anders dan de typische zandgrond in de Kempen. In de Kempen kan je dan ook heel andere soorten vinden dan in onze streken.

Klimaat is een andere belangrijke factor, heel veel bijen zijn gevoelig aan tempera-

tuur. Sommige soorten zoals hommels hebben een dikke jas en verkiezen dus koelere temperaturen, maar veel soorten hebben het graag iets warmer. Daarom zijn er meer soorten te spotten in zuiderse landen zoals Frankrijk of Spanje, niet alleen omdat ze vele malen groter zijn dan België.

Elk jaar ontdekken we nieuwe soorten in België, vaak aan de grens met Frankrijk, Luxemburg of Duitsland. In Vlaanderen zijn de temperaturen in Limburg vaak iets hoger dan de rest van het land, en deze provincie is dan ook een echte hotspot op vlak van wilde bijen. Vooral dan de gebieden langs de Maas, die dienstdoet als een ware bijenautostrade.

Ook de Gaume-streek in de provincie Luxemburg, maar eigenlijk heel Wallonië, is een hotspot op vlak van wilde bijen. Soorten die hier voorkomen zijn vaak heel zeldzaam of zelfs niet te vinden in Vlaanderen.

Op trot

Dus wat moet je doen als je al die verscheidenheid wil aanschouwen? Op trot gaan en de vier windstreken gaan ontdekken. En dat mag je letterlijk nemen, daar ik het

Maarten Wielandts

afgelopen jaar van Kortrijk tot Maasmechelen ben gaan zoeken en van Knokke tot in de Gaume.

Niet alleen heb ik tot hiertoe 220 soorten bijen gevonden, ik heb vooral kunnen vaststellen dat we met Natuurpunt heel wat mooie natuurgebieden in beheer hebben. En dat los van het bijen waarnemen, wandelen al heel wat voldoening geeft.

De kleiputten van Terhagen blijven nog steeds een belangrijk gebied voor mij. Toch wilde ik daarbovenop verschillende keren per jaar grondig bijen inventariseren in een ander gebied. Mijn keuze viel op het Turnhouts Vennengebied, een groot gebied met heel wat variatie. Hier wisselen heidegebieden zich af met vennen en (broek)bossen en graslanden. Heerlijk om in te wandelen of fietsen en allicht zeer interessant voor vogelliefhebbers, daar het een belangrijk broedgebied is voor verschillende soorten vogels. Maar

Aculea vrijwilligers op zoek naar de eikenzandbij – foto: Maarten Wielandts

gelukkig voor mij zijn er ook heel wat bijen te spotten, mij gaan ze daar volgend jaar vaak terugzien!

Nieuwe inzichten

In Wezemaal kan je een bij vinden die een zeer unieke relatie heeft met het bos, namelijk de eikenzandbij. Zoals de naam doet vermoeden, heeft het beestje een specifieke relatie met eiken en meer bepaald met zomereiken. Stuifmeel verzamelen ze enkel van deze bomen en ook voor nectar bezoeken ze amper bloemen, want de uitwerpselen van bladluizen zijn ook een bron van suiker. Maar omdat ze vooral hoog in de bomen te vinden zijn, zijn ze heel moeilijk te spotten.

Mogelijk verklaart dat waarom deze soort tot hiertoe enkel in Wezemaal gespot is, dankzij het uitmuntende ecologisch inzicht van Pieter Vanormelingen (medewerker Natuurpunt). Aan de hand van een reliëfkaart en de groeiplaatsen van de zomereik besliste hij dat de soort hier te vinden moest zijn. En hij kreeg gelijk. Straf! Sinds zijn vondst in 2016 trachten vrijwilligers de nestplaats van de soort te vinden in een grasland naast de Beninksberg. Dit jaar was het uiteindelijk prijs tijdens een zoektocht met verschillende Aculea vrijwilligers. Het toeval wil dat terwijl de meeste vrijwilligers een overvliegende zwarte ooievaar aan het bewonderen waren, ik

nog even snel een voorbijvliegende bij ving met mijn netje voor ik mijn blik naar boven wendde. En jawel, dat was dus de eerste eikenzandbij van het seizoen! Wat later bleek dat ik zelfs op de nestplaats stond. Nog zo'n unieke soort waar we dit jaar veel over geleerd hebben is de waaiergroefbij. Een groefbij die vooral actief is in april en mei en stuifmeel van verschillende soorten bomen verzamelt. Groefbijen hebben een aparte levenscyclus in vergelijking met andere wilde bijen. In de lente en vroege zomer zijn de vrouwtjes actief en zorgen ze voor het nageslacht. In de late zomer komt het nageslacht uit, inclusief mannetjes en zoeken ze elkaar op om te paren. De vrouwtjes overwinteren en de mannetjes sterven.

De waaiergroefbij is op dat vlak de uitzondering: hier gebeurt alles in de lente. Mannetjes en vrouwtjes verschijnen bijna tegelijk in april en zodra de zomer er is, zijn ze verdwenen. Een waarneming van een mannelijke groefbij in die periode is dan ook zo goed als zeker een waaiergroefbij. En zo hebben we een nieuwe populatie gevonden in Dendermonde, tot dan was slechts een enkeling gespot in de buurt van de Franse grens en waren er een paar waarnemingen in Limburg. Minsten drie zoektochten waren nodig om de nestlocatie te vinden omdat deze bij heel afwijkende voorkeuren heeft wat nestgelegenheid betreft. Niet in een zon-

beschenen grasveld of droge helling met schaarse begroeiing, maar in de schaduw van bomen, tussen de bramen en onder een strooisellaag van gevallen bladeren. Mogelijk zijn zowel de waaiergroefbij en eikenzandbij minder zeldzaam dan we denken, maar door hun unieke levenswijze zijn ze moeilijk te vinden. Beide zoektochten hebben mij alvast nieuwe inzichten gegeven in de voorkeuren van bijen. Ze zijn veel meer dan bloemen en graslanden alleen, bomen en struiken spelen een belangrijke rol.

Ondertussen zit het bijenseizoen er zo goed als op en ik kan terugkijken op een geslaagd jaar. Ik heb heel wat bijen kunnen spotten en dankzij de versoepelingen ben ik er ook regelmatig met collega's op uit kunnen trekken.

Het weer dit jaar was echter grillig: soms te koud, soms te winderig en regelmatig te nat. Dat laatste was een zegen voor veel planten, maar bijen hadden zeker in de zomerperiode niet de beste omstandigheden om in te vliegen. En sommige valleien in Limburg en de Ardennen hebben ook last gehad van overstromingen met mogelijk nefaste gevolgen voor de nesten. Mogelijk zullen we volgend jaar minder bijen kunnen spotten...

Deze wandeltip leidt je via de wandelbrug en de brug over de Nete naar enkele prachtige gebieden aan beide oevers van de rivier. De wandeling loopt helemaal tot aan Vogelkijkhut Eeckhoven, tijdens het najaar een superbre plek om naar vogels te kijken. Het nieuwe overstromingsgebied aan de overkant van de Nete belooft eveneens een topper te worden. Zodra de in- en uitwateringsluis er dagelijks Nete-water laat in- en uitstromen gaat het als een magneet werken op watervogels en steltlopers. Trek je wandelschoenen aan, neem zeker een verrekijker mee en ga op stap.

1. Het noordwestelijk deel van wat eens een deel van het Battenbroek was wordt ingericht als getijdennatuurgebied. De nieuwe sluis die in de dijk van de Nete gebouwd werd combineert het 2 keer per dag instromen van Nete-water met hoogtij en met er opnieuw uitstromen met laagtij. Op die manier wordt het natuurlijke ritme van de getijden er nagebootst waardoor er op termijn geulen, slikken en schorren ontstaan. De wandelbrug over de Nete en de nieuwe ringdijk zijn prima plekken om het gebied te bekijken. Als je op de nieuwe ringdijk helemaal tot aan het metalen hek wandelt heb je een mooi zicht op enkele poelen en het zuidwestelijk deel van de Grote Vijver. Daar kan je best wat watervogels spotten, met vooral kuif- en tafeleenden. Zodra het begint te winteren wordt de kans groter dat je er ook brilduikers kan bekijken. Brilduikers vallen vooral op door de zwarte kop met een witte vlek onder het oog. Net zoals kuif- en tafeleenden zijn het duikeenden, die meestal wat verder van de oever zwemmen. Een ander opmerkelijk verschil is dat ze uitsluitend overdag naar voedsel zoeken, voornamelijk zoetwatermosseltjes en kreeftachtigen. Kijk zeker even naar het kasteelpark onderaan de dijk, daar is het biotoop van groene en zwarte specht. In tegenstelling tot de groene specht is zwarte specht eerder een schuwe vogel die moeilijk te zien is, toch is hij het hele jaar door aanwezig. Als je hem zou zien is de verrassing wellicht groot, qua grootte kan je hem vergelijken met een zwarte kraai. Groene

spechten laten zich makkelijker bekijken, het zijn uitsluitend miereneters en dus meestal op de grond te vinden. Groene en zwarte spechten hakken elk seizoen een nieuw hol uit om in te broeden. In de oude spechtenholen houden zoogdieren, zoals eekhoorns, soms hun winterslaap.

2. Wat er nog rest van het Battenbroek is een kleinschalig open landschap afgezoomd met lage struwelen, verder wat restanten van broekbossen en populierenaanplanten. Dit is dan ook het biotoop van buizerd en torenvalk.

3. De nieuwe ringdijk omheen de Grote vijver biedt je een weidse blik op deze uitgestrekte plas, die eveneens gaat fungeren als overstromingsgebied. Tijdens het najaar is het een interessante plaats om een reeks watervogels te bekijken. Met soms grote groepen futen, krakeenden, kuifeenden, tafeleenden en meerkoeten. Af en toe zitten er ook enkele zeldzame vogels tussen, zoals roodhalsfuut en kuifduiker. De dam in het midden van de plas is een rustplaats voor bever, als je goed kijkt, zie je beslist enkele afgeknaagde boomstammen. Op de steenbestortingen onderaan de dijk zitten soms grote groepen meeuwen.

4. De Spildoornvijver is eveneens een stop waard, je moet wel even het pad door het struweel volgen. Het beeld is hier compleet anders dan bij de Grote vijver, met hoog opgaand struweel omheen

de vijver, prima verstopplaatsen voor vogels.

5. Inmiddels ben je via de Netedijk de stenen trap en de brug over de Nete overgewandeld. Nu kijk je links naar het oostelijk deel van de Oude Nete-arm, met natte weilanden met populierenaanplanten en knotbomenrijen, enkele percelen zijn eigendom van Natuurpunt. Wat het natuurbeheer betreft, beperken we ons hier voorlopig tot het onderhoud van de knotbomen en het periodiek kappen van de populieren.

6. De spaarbekken van Waterlink vormen een lint van waterrijke gebieden langs de Nete tussen Rumst en Lier die een grote aantrekkingskracht uitoefenen op watervogels. Vanuit de vogelkijkhut heb je een mooi zicht op spaarbekken Eeckhoven. In deze omgeving stond eertijds het kasteel Eeckhoven, dat inmiddels verdwenen is. Nu broeden er waterhoentjes, meerkoeten en futen. Tijdens het najaar en de winter kan je er grote aantallen watervogels aantreffen: kuifeenden, tafeleenden en meestal ook enkele brilduikers. Spaarbekken Eeckhoven is tevens belangrijk als slaapplaats voor overwinterende meeuwen, waarbij de aantallen tot ruim 20.000 vogels kunnen oplopen. Het is dan ook een indrukwekkend beeld om enkele uren voor zonsopgang het aanvliegen van duizenden meeuwen te kunnen bekijken. In de vogelkijkhut kan je een infobord bekijken, met de belangrijkste vogelsoorten, die op spaarbekken Eeckhoven aanwezig zijn.

Groene specht – foto: Fons Van den heuvel

7. Via de Kapellenlei en de doorgang onder de E19 wandel je voorbij het kasteelpark hof van Tibur. Het werd eertijds gebouwd als een hof van plaisantie, een buitenverblijf van de goeode burgerij, zoals er aan het begin van de 19de eeuw wel meer werden aangelegd aan de rand van grote steden. Dergelijke parken met eeuwenoude bomen zijn dan ook prima plekken voor een aantal typische bosvogels zoals boomkruiper, boomklever, grote bonte specht en zelfs zwarte specht.

8. Links van de Kapellenlei kijk je naar de Oude Nete-arm. Bij de aanleg van de E19, werd de loop van de Nete verlegd, enkele meanders werden van de rivier afgesneden en vormen er nu een langgestrekte moeraszone. Een deel van het Battenbroek kwam zo ook aan de kant van Rumst te liggen. Het wandelpad leidt je nu over de oude stortplaats van de gemeente Rumst. Tot ver in de jaren zeventig van de vorige eeuw had elke Vlaamse gemeente zo'n stortplaats, waar huishoudelijke afval werd gestort. Inmiddels zijn we bijna 50 jaar verder en kijk je naar een bloemrijke ruigte, waar het bijzonder interessant is voor vlinders, libellen en andere insecten. Via een bielsentrap en een brug wandel je over één van de vroegere meanders van Nete. Iets verder wandel je in het pioniersbos, dat zich spontaan heeft ontwikkeld op waar eens vloeibeemden waren, die deels werden opgehoogd. De boomlaag bestaat hier hoofdzakelijk uit schietwilgen, de struiklaag voornamelijk uit vlier. In de kruidlaag groeien stikstofminnende soorten: grote brandnetel, grote smeerwortel, grote berenklauw en koninginnekruid. Allemaal interessante planten voor onze mooiste vlinders.

9. Vooraleer je terug naar je vertrekplaats wandelt, kom je voorbij een soortenrijk weilandje, een restant van de vroegere vloeibeemden langs de Nete en een paradijsje voor de typische planten van natte weilanden zoals gulden boterbloem, pinksterbloem en echte koekoeksbloem. Soorten die in het moderne boerenland

verdreven werden naar wegbermen en grachtkanten. Het perceeltje is eigendom van gemeente Rumst en het wordt beheerd door vrijwilligers van Natuurpunt. Elk najaar wordt het perceeltje gemaaid en het maaisel wordt aan de rand van het perceel op enkele hopen gezet.

Lengte: 9,5 km

Start

- Picknickplaats wandel/fietsbrug Netedijk Rumst

Parking

- Parking Netebruggen: bereikbaar via Markt Rumst
- Parking Drie Rivieren: bereikbaar via de Visserstraat Rumst

Toegankelijkheid

- De wandeling loopt deels over onverharde paden, goede wandelschoenen zijn dus een aanrader

Openbaar vervoer

- De Lijn: busstation Rumst (Molenbergstraat), op ongeveer 1 km van vertrekpunt
- Halte lijnen: 500 en 508
- Eindhalte lijnen: 191 – 507 – 555
- Ga in de Molenbergstraat richting Markt en volg daar wegwijzer Netebruggen.

Horeca

- Café Visclub Hoop op Beet Rumst (open van woensdag tot zondag)
- Brasserie 3 Ri4en Rumst (open van woensdag tot zondag)

Picknickplaatsen

- Picknickplaats wandel/fietsbrug Netedijk Rumst

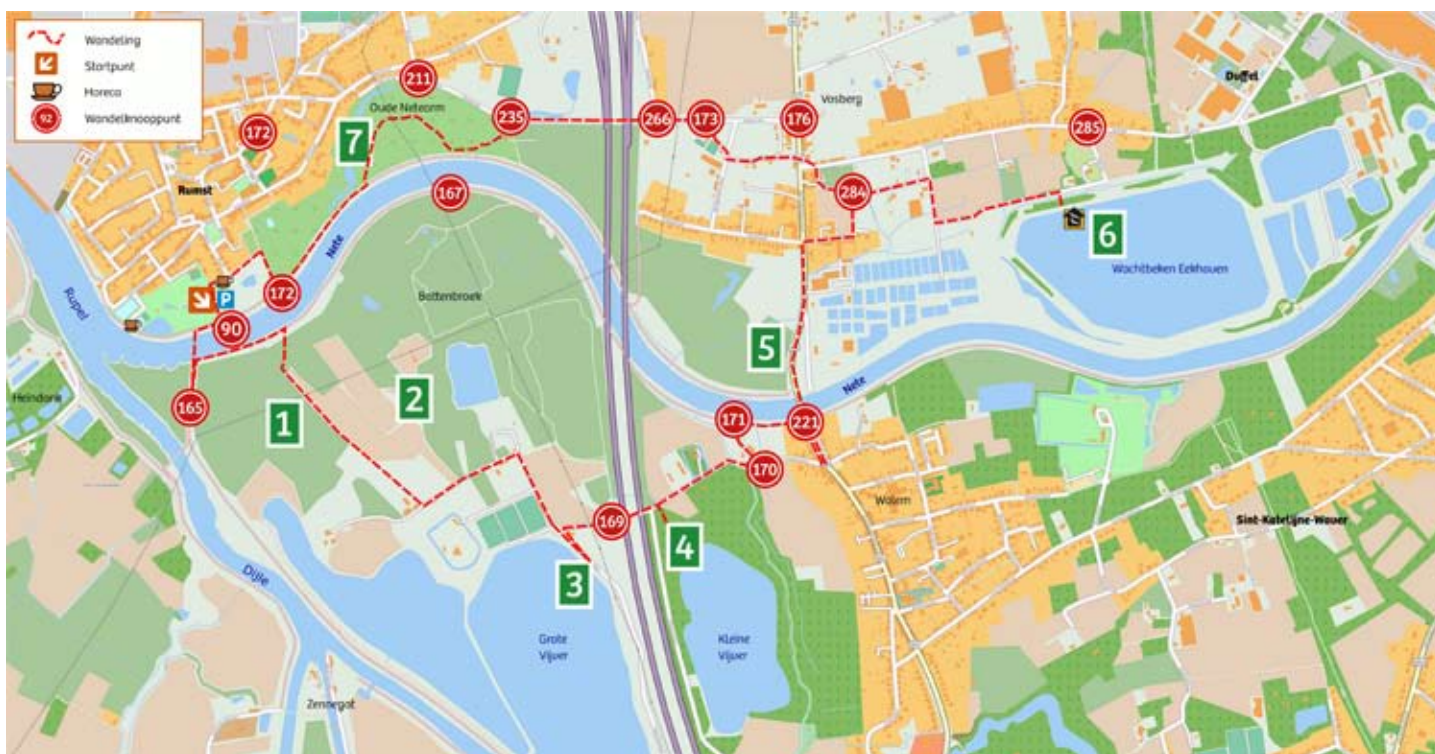
Info :

- info@natuurpuntrupelstreek.be
- www.natuurpunt.be/rupelstreek

Tips:

Een verrekijker meenemen is een aanrader!
Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband.

tekst: Erik De Keersmaecker

Team de Kleiputters in Expeditie Natuurpunt

We kunnen alleen maar stoefen over de organisatie van Expeditie Natuurpunt tijdens het weekend van zaterdag 26 en zondag 27 juni. De route was top, met heel mooie stukken en de natuurgebieden in Haspengouw zijn echt wel de moeite. De aankomst in Borgloon was op een terrein van Natuurpunt, onze tenten mochten tussen de appelbomen in de wei staan. Het sanitair was top en een douche was heel welkom na een warme dag.

De lokale Natuurpuntvrijwilligers vonden het jammer dat ze ons geen BBQ mochten aanbieden en dat een kampvuur ook niet werd toegelaten vanwege de Coronamaatregelen. Zonder dat alles, vonden wij het al prima! De kip met pasta heeft in ieder geval goed gesmaakt, evenals de Limburgse vlaaien en tijdens de avond werden we nog getraakteerd op muziek.

's Morgens vroeg op, het tweede stuk van de route was nog mooier dan de eerste

dag. 's Middag konden het frisse appelsap en de cakes niet beter smaken. Onderweg bij één van de vele kapelletjes nog snel een kaarsje aangestoken en het heeft geholpen. De aankomst in Diepenbeek juist voor de stortbui werd net gehaald! Goed moe, bij de ene wat verzuring van de bovenbenen, bij een ander wat blaren, maar vooral blij aan de aankomst, waar ons terug een lekkere maaltijd te wachten stond.

In totaal verzamelden de deelnemende teams aan Expeditie Natuurpunt een bedrag van 410.756 euro voor de Vlaamse natuur.

Voor het natuurgebied Kleiputten Terhagen kon Team de Kleiputters 2.556,60 euro verzamelen.

Tekst: Svanhild Nuytten – Natuurpuntteam de Kleiputters

Aankomst in Borgloon - Team de Kleiputters v.l.n.r. Peter, Marc, Svanhild en Lutgart

Handen uit de mouwen...

Dat is bijna dagelijkse kost voor de vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek. Twee, soms 3 voormiddagen per week wordt er gewerkt in één van onze natuurgebieden of aan één van de vele projecten waar we verantwoordelijk voor zijn. Op het vogelryke Noordelijk eiland werd er onder meer gewerkt aan het eilandje in de noordelijke plas, de voorbije broedperiode goed voor broedgevallen van een 20-tal paartjes kokmeeuwen, 4 paar kluten en één paar visdiefjes. Om het voor de komende maanden optimaal te houden als rustplaats voor rustende watervogels en steltlopers moest de vegetatie verwijderd worden. Een taak die op maandag 26 juli werd uitgevoerd. Een andere taak was het aan wal trekken van de 2 nestvloten die in de grootste plas lagen. Taken waaraan we 2 voormiddagen spendeerden, op het grootste vlot telden

we dit jaar een 30-tal paartjes kokmeeuwen en 7 paartjes visdiefjes als broedvogels. Door 6 paartjes visdiefjes werden met succes een 10-tal jongen grootgebracht. Het 7de paar koos na een mislukt broedgeval voor een 2de broedpoging, dit keer op het kleiner vlot en bracht daar met succes 3 jongen groot. Inmiddels zijn alle visdiefjes vertrokken naar de overwinteringsgebieden aan de kusten van West-Afrika. Het regelmatig onderhoud van de wandelpaden in de natuurgebieden die eigendom of in beheer zijn van Natuurpunt is elke lente en zomer een steeds terugkerende taak. Het meeste werk wordt daarbij geleverd in het Niels Broek, met ongeveer om de maand een maaibeurt van het wandelpad. Door het gebied loopt een bewegwijzerd wandelpad en wandelaars en natuurliefhebbers kunnen het Niels

Broek nu ook ontdekken dankzij het Wandeln netwerk Rivierenland.

Natuurpuntvrijwilligers werken eveneens aan het onderhoud van de wandelpaden in het natuurgebied Kleiputten Terhagen, onder meer in het noordelijk deel dat vrij toegankelijk is via toegangen aan het Keibrekterspad en aan de Oriëntatietafel op het einde van de oude Hoogstraat in Terhagen.

Om de 2 weken, telkens op een zaterdagvoormiddag organiseren de vrijwilligers van Werkgroep Kleiputten Terhagen een werkmoment in het natuurgebied. En dan is er ook nog ons team dat regelmatig het wandelpad in het Bos N in Boom onderhoudt en er kleine beheerwerken uitvoert.

Verwijderen vegetatie eilandje noordelijke plas – foto: Erik De Keersmaecker

Onderhoud wandelpad Kleiputten Terhagen – foto: Dirk Meersman

Natuurpunt Aartselaar

Natuurpunt Aartselaar deed een aangename babbel met Ivan, onze enthousiaste vrijwilliger al vanaf het prille begin van onze afdeling en ook daarvoor bij Natuurreservaten en Natuurpunt Rupelstreek. We danken hem hiervoor!

Ivan Bogaerts - foto: Hilde Janssens

Was aandacht voor de natuur al belangrijk in je kinderjaren (opvoeding/vrijtijd, ...)?

We zijn vroeger veel op reis geweest met ons gezin in Europa en voor zover ik me kan herinneren had ik altijd al wel wat interesse voor natuur, landschappen, enz... Maar ik was er niet uitgesproken mee bezig, ook omdat er thuis niemand was met een passie voor natuur. Ik kan me ook herinneren dat er op woensdagnamiddagen in de lagere school te Aartselaar 'Socio-Culturele' activiteiten waren. Dan ging ik geregeld mee met Meester Vital Vermeylen die uitstappen organiseerde in de natuur in de buurt en dan wel veel uitleg gaf over de vogels, enz... die we te zien kregen.

Wat betekende de natuur voor jou op je weg naar volwassenheid?

In mijn laatste jaar aan de universiteit in Gent in de richting Milieusanering heb ik als optievak 'natuurbeleid' gevolgd van Prof E. Kuijcken. En daar ben ik echt enthousiast geraakt. Het heeft me aangespoord om iets te gaan doen rond de natuur in mijn vrije tijd. Ik ben dan de cursus Natuurgids gaan volgen in Edegem en ben gids geworden in Walenhoek in 1994.

Wat heeft je doen besluiten om actief medewerker te worden bij Natuurreservaten?

Tijdens de cursus natuurgids bij het CVN in Edegem, moesten we een eindwerk maken waarbij er een gidswandeling aan bod kwam. Toen heb ik het team van Natuurreservaten te Niel gecontacteerd die toen een klein deel van Walenhoek in beheer had. Ik ben er een paar keer naar toe geweest en mee gaan wandelen op geregelde tijdstippen dat jaar. Dat viel reuze mee en zo ben ik er eigenlijk gebleven.

Volgde je bijscholingen, themagerichte natuurcursussen, ...?

De cursus natuurgids was voor mij het echte begin om actief te worden in de natuurbeweging. Eerst via Natuurreservaten en nadien met Natuurpunt. En dat heeft weer geleid tot deelname aan de Milieuraad van Aartselaar waar ik een aantal jaar deel van heb uitgemaakt. Andere cursussen heb ik af en toe wel eens gevolgd en dat ging dan meer over specialisaties zoals paddenstoelen, zoogdieren, enz... en vooral naar de uitstappen in het kader van de cursussen keek ik altijd erg naar uit.

Welke facetten binnen natuur dragen je grootste belangstelling (zoogdieren, vogels, planten, ...)?

Tijdens mijn opleiding voor natuurgids en in de jaren erna heb ik regelmatig met Frank Vander Velde rondgelopen in Walenhoek. Hij was een echte vogelkenner en die heeft de interesse in vogels zeker aangewakkerd. Op reizen en uitstappen heb ik dan ook meestal mijn verrekijker bij me. Maar ook amfibieën en zoogdieren vind ik heel interessant. Maar niet alleen soorten, ook ecologie waarin de verbanden worden gelegd tussen alles wat er is van levende wezens met de omgeving. Ik spreek er ook graag over als ik een wandeling gids en probeer me niet alleen te focussen op soorten die worden gezien, maar vertel ook graag wat meer over het biotoop waarin je ze kan vinden, hun leefwereld, etc...

Welke gevoelens geeft het aanwezig zijn in de natuur jou (al werkende, al genietende, al onderzoekende, ...)?

Voor mij geeft de natuur vooral veel verwondering. Het is echt fascinerend om er over te lezen en er dan midden in te zitten en te observeren. Het geeft me ook rust

en ik kan enorm genieten van onverwachte waarnemingen. Voor mij is de natuur een belangrijke oplader van mijn batterijtjes.

Hoe is je aanvoelen bij de overgang van Natuurreservaten (gericht op aankopen en beheer van natuurgebieden) naar Natuurpunt (met bijkomende pijlers (educatie, studie, beleving, beleid)?

Ik was zeker wel voorstander voor die fusie. Ik had zelf daarvoor mee aan de kar getrokken rond een fusie van twee chirogroepen in Aartselaar en was daar erg positief over. Zelf heb ik de verschillen tussen beide verenigingen en werkingen nooit zo scherp gesteld. Ik vond het verrijkend en verruimend om met meer mensen te kunnen samenwerken en een groter bereik te hebben in de Rupelstreek, en nadien in Aartselaar zelf. Beheer en studie vind ikzelf wel de twee facetten die me het meeste boeien.

Vind je bij uitbreiding dat het leefmilieu (bijv luchtverontreiniging door verkeer, Isvag, ... ; betonstop; toetreden tot statiegeldalliantie, ...) een item moet

zijn voor Natuurpunt? Nationaal of ook plaatselijk?

Ik vind dat Natuurpunt in de eerste plaats een stem moet geven aan de natuur. De natuur die langs alle kanten onder druk staat: de industrie, uitbreiding van woonzones, landbouw, recreatie, maar ook via de veranderingen in het klimaat en het milieu. Het is super belangrijk dat er een grote organisatie is met veel leden die opkomt voor de intrinsieke waarden van de natuur: biodiversiteit, soortenbescherming, biotoop bescherming, het behouden van bijzondere en kwetsbare habitats, maar ook het toegankelijk maken van de natuur voor een breed publiek, iets wat in deze tijden nog maar eens aangetoond is hoe belangrijk dat is voor heel veel mensen. Dat evenwicht tussen bescherming en openstellen van gebieden is niet altijd makkelijk natuurlijk. En als je als vereniging daarmee bezig bent, kom je automatisch in contact met zaken

zoals milieukwaliteit, opwarming van de aarde en de effecten ervan. Je kan veel van die zaken niet loskoppelen van elkaar en overlapping met andere thema's kan je niet uit de weg gaan. Maar zelf ben ik toch voorstander van een vereniging die zich op de eerste plaats inzet voor meer en betere natuur.

Rupel.blad en Natuurflitsen: vind je het belangrijk dat er lokaal aandacht wordt geschonken aan informatiedoorstroming naar Natuurpuntleden? Welke items zijn belangrijk? Wat mis je?

De natuurflitsen en boekjes vind ik heel belangrijk om leden te informeren en te sensibiliseren. Het aansporen van mensen om mee(r) te genieten van hun woon- en leefomgeving is enorm belangrijk. Gezinnen worden op die manier betrokken bij wat de natuur te bieden heeft in hun buurt en via de activiteiten kan je ze dan nog meer betrekken in de hoop dat ook ze verwonderd geraken en zich actief willen

inzetten voor meer natuur. Het aanbod aan activiteiten van Natuurpunt Aartselaar en bij uitbreiding in de Rupelstreek is enorm groot en erg gevarieerd waardoor er ook veel bewoners in die gemeenten worden bereikt. Maar een groot aanbod vraagt ook vele vrijwilligers die zich willen blijven inzetten. En het is niet altijd makkelijk om een bepaalde doorstroming van leden naar actieve leden te krijgen.

Heb je nog verdere dromen over jouw engagement binnen de natuursector?

Ik had graag wat meer tijd gehad om actiever te zijn rond studie en beheer. Nu probeer ik vooral zelf te genieten van wandelingen in de buurt en af en toe trekken we er eens op uit om een nieuw natuurgebied te gaan ontdekken. Als het kan, probeer ik nog wel betrokken te zijn bij een activiteit zoals de zoogdieren inventarisatie in De Reukens of een gidswandeling. Maar als er meer tijd vrij komt, ben ik er zeker van dat het ook weer een deel naar natuurbeleving zal gaan.

Een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor meer ruimte voor water en natte natuur in de Grote Struisbeek

Wie herinnert er zich nog de grote wateroverlast van januari 2016, maar ook van de jaren ervoor? Gemeenten als Kontich, Aartselaar, Wilrijk en Schelle kregen de volle laag. De oorzaak: te weinig overstromingsruimte voor de Grote Struisbeek.

Bijna 3 jaar lang is er aan gewerkt, overlegd met alle doelgroepen, maar op 21 mei 2021 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Vallei van de Benedenvliet/Grote Struisbeek tussen E19 en A12' voorlopig vastgesteld. De Vlaamse Regering engageert zich hiermee om bestemmingswijzigingen en aanpassingen van de stedenbouwkundige voorschriften door te voeren. Het voorgenomen plan dat tot 6 augustus 2021 in openbaar onderzoek lag, omvat de vallei van de Benedenvliet/Grote Struisbeek tussen E19 en A12 op het grondgebied van de gemeenten Aartselaar, Antwerpen (Wilrijk) en Kontich.

Doelstellingen van het plan zijn:

- de open ruimte in de vallei van de Benedenvliet/Grote Struisbeek en de Edegemse Beek vrijwaren voor de structuurbepalende open ruimte functies landbouw, natuur, bos en waterberging;
- een overstromingsgevoelig natuurlijk valleisysteem vrijwaren van verdere verharding en bebouwing en ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande bebouwing in deze vallei bepalen;
- de vallei van de Benedenvliet/Grote Struisbeek en de Edegemse Beek behouden en versterken als groenblauwe openruimteverbinding door de Antwerpse zuidrand.

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- de richtinggevendende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen m.b.t. de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant daarvoor is uitgewerkt;
- de beslissingen van de Vlaamse Regering over de herbestemming van zgn. 'signaalgebieden', de overstromingsgevoelige gebieden waarvan de bestemming gewijzigd moet worden om ze als openruimtegebied te vrijwaren, meer bepaald de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 over het signaalgebied Benedenvliet A12 (signaalgebied met bouwvrije opgave) en Kleine Struisbeek (verscherpte watertoets).
- Het plan zal daarvoor de noodzakelijke bestemmingswijzigingen op perceelsniveau doorvoeren. De bestemmingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan zullen de bestemmingen van de geldende plannen van aanleg of het gewestplan vervangen.

Bestemming voor industrie wordt "Gemengd open ruimtegebied en natuurgebied"

Zo wordt de planologische bestemming industriegebied die in de vallei ligt in Aartselaar en Wilrijk (beter bekend als de industriezone aan Atlas Copco) omgezet naar gemengd open ruimtegebied en na-

turgebied. Het Aartselaars recyclagepark zal ook verhuizen, dat wordt hersteld als natte natuur. Dat is heel verstandig daar deze vallei alsook de bestaande gebouwen aan de rand geregeld onder water

staan. Door deze herbestemming kan de vallei hier nu gewenst overstromen en zo druk wegnemen elders. Het aanwezig landbouwgebruik kan gewoon blijven bestaan.

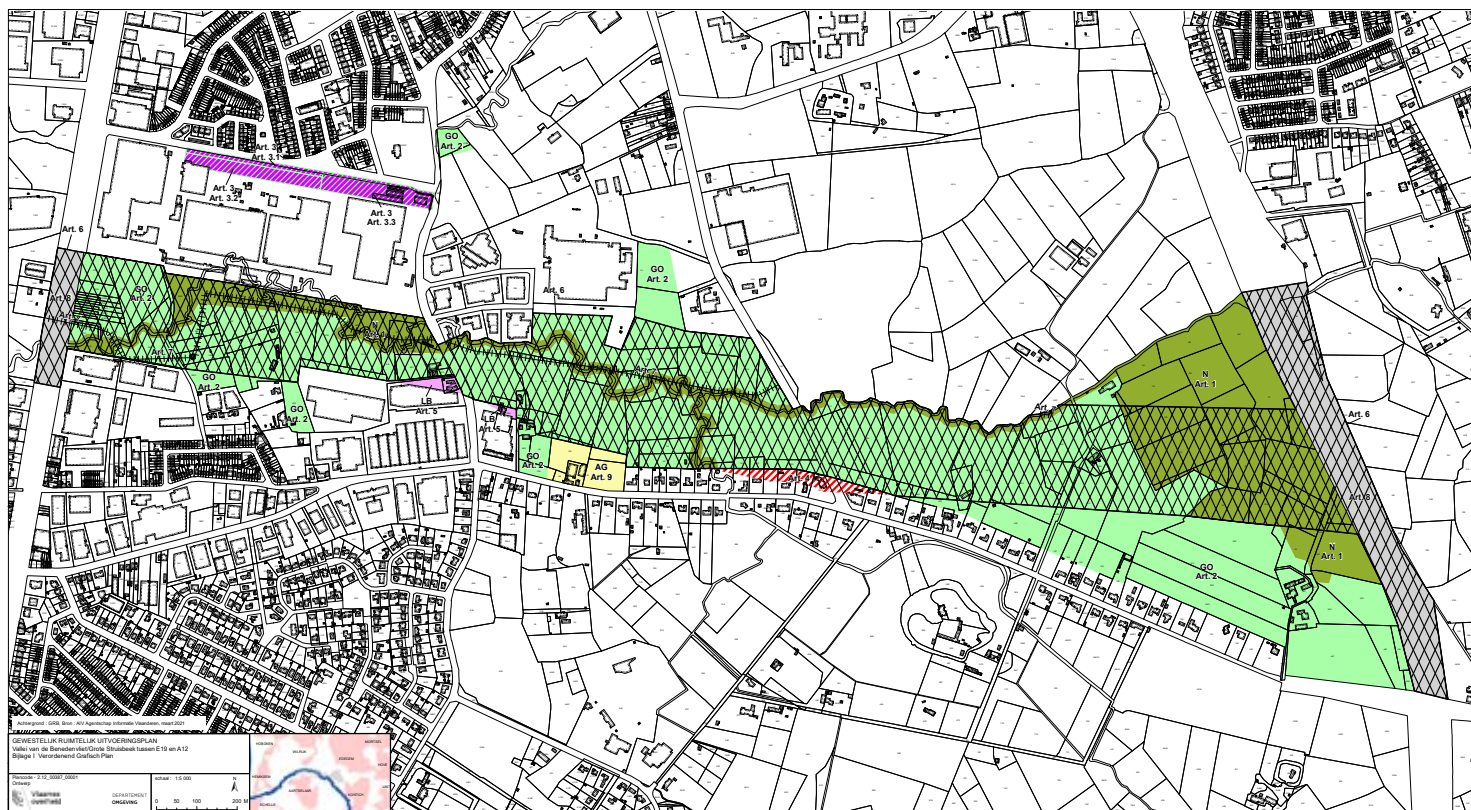
Agrarische bestemming wordt “Gemengd open ruimtegebied en natuurgebied”

In Kontich is de hele zone ten noorden van de Groeningenlei tussen de E19, de Doornstraat en de Edegemsebeek bestemd als zuiver agrarisch gebied volgens het gewestplan. In agrarische gebieden kan men in principe megastallen en serres bouwen wat gezien de overstroombaarheid van de vallei totaal ongewenst zou zijn. Met het RUP wordt deze hele zone nu gemengd open ruimtegebied. Hierdoor krijgt de aanwezige open ruimte landbouw rechtszekerheid. Alle bestaande zaken kunnen

blijven bestaan, maar er zullen geen nieuwe constructies meer gebouwd worden. De reeds aanwezige natuurhotspots zoals de Vuile Plas werden in het RUP nu ook planologisch bevestigd als natuurgebied, samen met een oeverzone van 15 meter rond de Edegemsebeek.

Werken met de planologische bestemming gemengd open ruimtegebied geeft grotere kansen naar de toekomst toe voor natuur en bosuitbreiding en geeft tegelijk rechtszekerheid dat de aanwezige landbouw zijn

activiteiten kan voortzetten, daar beide activiteiten evenwaardig zijn. Wanneer een landbouwer vrijwillig beslist zijn gronden niet meer te bewerken, kunnen deze op eenvoudige wijze ontwikkeld worden tot nieuwe natte natuur of is bosuitbreiding perfect mogelijk, terwijl de agrarische bestemming dit zwaar bemoeilijkt. Door de oeverzone van 15 meter is de waterloopbeheerder in staat natuurgerichte ingrepen te doen aan de waterloop zonder dat hier planologische belemmeringen zijn.

De herbestemde zones in het GRUP. Rechts de Vuile Plas (donkergroen). Het lichtere groen is gemengd open ruimtegebied

E19 en A12 ontsnipperen komt klein stapje dichterbij

Tot slot is ook nog vermeldingswaardig dat er een overdruk is aangebracht op de A12 en de E19. Deze overdruk laat het alvast pla-

nologisch toe om hier bijvoorbeeld een ecoduct of andere infrastructuur te plaatsen om deze grote verkeerswegen te ontsnipperen.

Een concreet project is er nog niet, maar met deze overdruk worden de intenties dit ooit te doen toch planologisch vastgelegd.

Samengevat

Natuurpunt is altijd vragende partij geweest om deze vallei beter te beschermen. We zijn dan ook blij met dit GRUP en hebben ook geen opmerkingen. Het GRUP biedt mogelijkheden zeker op termijn om de vallei klimaatrobuuster te vernatuurlijken, wanneer er zich kansen voordoen. Het biedt zekerheid aan de nog aanwezige landbouw. Er wordt wel vermeden dat er zich geen ongewenste activiteiten zoals bijkomende bebouwing of industrie meer zullen en kunnen ontwikkelen in dit nog redelijk gave valleigebied en landschap. Hier dus toch een voorbeeld van betonstop!

Nu snel hopen op een definitieve goedkeuring van de Vlaamse regering na het voorbije openbaar onderzoek.

Meer informatie en details van de plannen:

<https://dsi.omgeving.vlaanderen.be/fiche-detail/52721e91-6cb2-4f73-896d-851d1719ddcc>

De Reukens – foto: Luk Smets

10.10

De Reukens

ONTDEK EN BELEEF DE GROENE, OPEN RUIMTE IN DE ANTWERPSE ZUIDRAND

De gemeenten van de Antwerpse Zuidrand zetten na 10 jaar intense werking de beleefbare natuur in the picture. Een feestelijke dag, waaraan ook de gemeente Aartselaar meewerkt.

De natuurgidsen van Natuurpunt Aartselaar, Ronny en Hilde, laten u in de Reukens kennismaken met de beekvallei van de Wullebeek. Ontdek mee dit prachtige gebied in volle ontwikkeling.

zondag 10 oktober, van 14u tot 16u

Iedereen is welkom maar zeker eerst inschrijven bij Hilde Janssens: hiljans@hotmail.com of GSM: 0472/81 39 98. Stevige schoenen zijn aanbevolen. Het terrein is niet geschikt voor kinderwagens.

Afspraak aan het infobord op de Langlaarsteenweg naast het bedrijventerrein Oeyvaersbosch in Aartselaar

28.11

Cleydaellaan en Cleydaelbos/
Zinkval**"ADOpteer EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE**

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm". Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actieggebied. In de voorbije jaren hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar al enkele honderden volle zwerfvuilniszakken gevuld. Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zondag 28 november, van 10u tot 11u30

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

Afspraak om 10 u op de parking aan Zinkval. Einde ca 11.30 u.

Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden.

Deelname melden bij
Ronny Verelst:
ronnyverelst@telenet.be
0475 58 55 70

30.10

De Reukens

NATUURWERKDAG IN DE REUKENS

De werkgroep Natuurpunt-VELT gaat opnieuw natuurwerken verrichten in de Reukens. De Reukens wordt beheerd door het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Maar kleine taken blijven soms wegens personeelsgebrek liggen. Hier kan vrijwilligerswerk soelaas bieden. Op deze wijze voelen we ons ook meer verbonden met de natuur in onze eigen gemeente.

We gaan maaiwerken verrichten en – bij voldoende deelnemers – wilgenopslag verwijderen.

zaterdag 30 oktober, van 9u tot 12u

Afspraak om 9 u aan de picknicktafel langs het Reukenspad. Breng zeker werkhandschoenen mee en mogelijk ook een kleine boom- of handzaag, een bijltje of kapmes en een snoei- of takkenschaar. Gelieve zelf uw drankje of tussendoortje mee te brengen. Einde om 12 u. Info en deelname melden bij Luk Smets - luk.smets@telenet.be - 0477 66 94 32

beheer in de Reukens – foto: Luk Smets

01.12

CC 't Aambeeld

FILMAVOND: DE WILDE STAD

De Wilde Stad schetst een beeld van de stad vanuit een totaal nieuw perspectief, dat van de onopgemerkte inwoners: de vele wilde dieren en planten. Zij wonen tussen bergketens van glas en beton en kilometers rioolbuizen. Voor een groot aantal wilde dieren, bomen en planten zijn onze straten, tunnels, waterwegen en gebouwen van baksteen net zo geschikt en aantrekkelijke als een oerbos of nieuwe wildernis. De stad verdringt of vervangt niet de natuur, het is natuur.

Locatie is de binnenstad van Amsterdam of een uitstapje naar het riool als ondergrondse filmset.

In het kielzog van 's werelds meest succesvolle diersoort, de mens, hebben veel dieren en planten hun leefgebied naar de stad uitgebreid. De meeste mensen wonen in steden. Dat zal alleen maar verder doorgroeien naar 70% van de totale wereldbevolking in 2050. De stad wordt in de toekomst het dominante ecosysteem. De natuur laat zich er niet onder krijgen en past zich aan de veranderende omstandigheden aan. De stad is een urban jungle, een wonderbaarlijk natuurgebied.

"De Wilde Stad" is gedraaid door de makers van de natuurfilm "De Nieuwe Wildernis". Het verhaal wordt verteld door een kat die Abatutu heet.

Een verhaal vol avontuurlijke ontmoetingen tussen mens en dier, waar de mens nu eens niet centraal staat. Een aanrader!

woensdag 1 december, van 20u tot ca 22u30

Afspraak in het Cultureel Centrum 't Aambeeld, della Faillelaan 34 Aartselaar.

Tickets te reserveren in het Cultureel Centrum of via cultuur@aartselaar.be, 03/877 28 75.

Leden van Natuurpunt en Davidsfonds betalen 7 euro, niet-leden 10 euro

Voor kinderen, ouders en grootouders

08.12

Sportcentrum

VOGELKASTJES MAKEN

Heb je een tuin? En zie je daar wel eens vogeltjes rondvliegen? Meesjes bijvoorbeeld.

Zij komen in je tuin op zoek naar veiligheid, voedsel en een broedplekje. En daar kan jij hen bij helpen. Hoe? Door een vogelkastje te knutselen voor een koolmees of een pimpelmees. En natuurlijk mag jij je zelfgemaakt vogelkastje mee naar huis nemen.

En hang het zeker dadelijk op, want in de winter is zo een kastje ook een heerlijk warme schuilplaats.

woensdag 8 december, van 14 u tot 16 u

Afspraak in het Jeugdlokaal van het Gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat 204 Aartselaar.

20 kinderen tussen 6 en 12 jaar kunnen komen knutselen samen met opa, oma, papa of mama.

Inschrijven bij Jan Eulaers, jan.eulaers@icloud.com, 0495/52 77 31 en 7 euro per kind storten op rekening van Natuurpunt Aartselaar:

BE07 5230 8080 0166 met vermelding: Vogelkastjes.

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL**Niel**

Natuur.huis de Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat en is ook bereikbaar via het wegje achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

In de periode oktober 2021/april 2022 enkel de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u
Info: 0486/105.080 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

02.10 – 06.11 – 04.12**Schelle/Wintam****VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND**

Elke maand maken vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname via: debackervanlinden@telenet.be

zaterdag 2 oktober, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.

Volgende datums: 6 november en 4 december

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

05.10**Niel****VOORDRACHT: DE LEVENDE TUIN**

Tijdens deze voordracht geeft Joeri Cortens, medewerker van Natuurpunt CVN en ook bekend van radio en TV-praatjes volop tips voor het natuurlijk en vogelvriendelijk inrichten van je tuin. Een levende tuin waar vogels, vlinders, wilde bijen en hommels welkom zijn en er zich thuis voelen.

Na deze voordracht kan je eventueel de daad bij het woord voegen, door een bestelling te plaatsen voor Behaag.. natuurlijk 2021.

dinsdag 5 oktober, van 20u tot 22u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Deelname voordracht: 2 euro/persoon, wel vooraf melden:
info@natuurpuntrupelstreek.be

28.10**Schelle****FIETSTOCHT VOGELRIJK RIVIERENLAND**

In het rivierenland langs de Schelde, Rupel, Nete, Dijle en Zenne leven vele vogels. Stap op je fiets en ontdek met ons de beste plekjes. In deze periode van het jaar zijn het vooral overwinterende watervogels en enkele late doortrekkers, die onze aandacht zullen trekken. We houden stops aan de beste vogelkijkplekken, met op kop Walenhoek, de Kleiputten Terhagen, de slikken langs de Rupel, het Zennegat, Blaasveld Broek, het Broek de Naeyer en het Zuidelijk en Noordelijk eiland. De fietsafstand bedraagt ongeveer 40 km.

donderdag 28 oktober, 9u30 tot 17u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

Meebrengen: verrekijker, fototoestel, picknick, en aangepaste kledij.

Het aantal deelnemers is beperkt, meld dus vooraf je deelname:

info@natuurpuntrupelstreek.be

07.11**Terhagen****ONTDEK DE NATUUR IN DE KLEIPUTTEN TERHAGEN**

Deze voormiddag gaan we op stap in het natuurgebied Kleiputten Terhagen waarbij we speciale aandacht besteden aan natte natuur en diersoorten die sterk afhankelijk zijn van waterrijke natuur. Waterrijke natuur vormt een zeldzaam biotoop die als gevolg van klimaatopwarming steeds schaarser en schaarser worden. Ontdek welke natte natuur eco-

19.11**Niel****ENTOMOLOGIE – EEN INTRODUCTIE TOT DE INSECTENWERELD**

Wie zijn ze? Hoe vind ik ze? Hoe breng ik ze op naam? en hoe fotografeer ik ze?

Spreker is Gie Wyckmans, vrijwilliger Natuurpunt Rupelstreek

De inkom is gratis en het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je komst: wycckmansgie@gmail.com

vrijdag 19 november, 20u tot 22u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

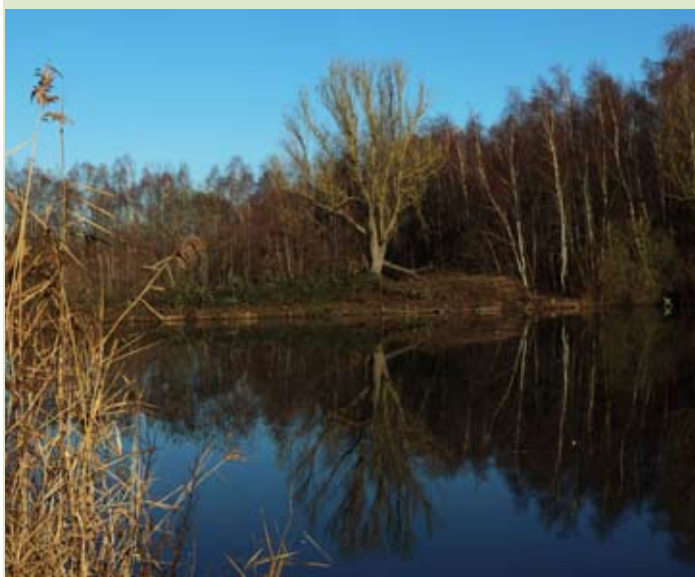
20.11**Boom/Mechelen****VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT**

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en omheen het overstromingsgebied Zennegat. Een gebied dat inmiddels uitgegroeid is tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 20 november, 8u30 tot 12u

Bijeenkomst kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom. Vandaar carpoolen we naar de parking café 't Bergsken (Hoge weg 217, Mechelen). Of je kan aansluiten op de parking van café 't Bergsken waar we om 9u starten met de wandeling.

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

logisch waardevol is, hoe we als natuurbeheerders natte natuur ecologisch kunnen stimuleren en welke meerwaarde waterrijke natuur kan betekenen voor de mens in tijden van klimaatopwarming. Tijdens de wandeling passeren we watergebonden biotopen waar verschillende zeldzame soorten gesetteld zijn. Een groot deel van het gebied is

ontoegankelijk, een kansje als je het natuurgebied Kleiputten Terhagen eens wil ontdekken.

zondag 7 november, 15u tot 17u

Onthaal Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat 54 Terhagen. Volg daar de pijlen.

Meld je deelname vooraf:
yente_demaesschalck@hotmail.com

Organisatie: Natuurpunt Rupelstreek kern Boom/Rumst

26.11 - 27.11

BEHAAG..NATUURLIJK!

Boom/Niel/Schelle

vrijdag 26 november, ophalen pakketten

- Schelle (15u – 16u30) gemeentehuis Schelle, parking inrijden via Leopoldstraat

Hemiksem/Terhagen

Zaterdag 27 november, ophalen pakketten

- Hemiksem (10u30 – 12u), gemeentemagazijn, G. Gilliotstraat 50
- Terhagen-Rumst (12u – 15u), Technisch Centrum, Korte Veerstraat 43

11.12

Rupeldijk Wintam

KAPPEN STRUWEEL OP HET NOORDELIJK EILAND

Om de bekijkbaarheid van de poelen en plassen optimaal te houden moet er af en toe wat struweel gekapt worden. Helpers zijn erg welkom, vooral om afgezaagde takken te versjowen. Achteraf wordt het snoeihout verhakseld door medewerkers van het ANB.

Belangrijk: vrijwilligers die werken met een kettingzaag moeten verplicht gebruik maken van veiligheidskledij: zaagbroek, veiligheidsschoenen, veiligheidshandschoenen en veiligheidshelm.

zaterdag 11 december, van 9u15 tot 12u

Rupeldijk Noordelijk eiland, ter hoogte van de betonnen blokken.

Hou er rekening mee, dat als je met de auto komt, je niet op de dijk mag rijden en best parkeert aan de parking oude sluis. Bereikbaar via de Nijverheidstraat en Oude Sluisstraat.

Of je neemt de veerboot van 9u aan de Rupeldijk in Schelle en wandelt links op de dijk tot de plaats van afspraak.

18.12

Hemiksem/Bazel/Rupelmonde

BIRDWATCHING - WINTERVOGELS IN DE POLDERS VAN RUPELMONDE

In korte tijd hebben de polders tussen Bazel en Rupelmonde zich getransformeerd tot een topgebied voor vele vogelsoorten. Vanaf de vroegere Schelgedijk, nu een overloopdijk hebben we een prachtig zicht op de wetlands, de machtige Schelde en de brede slikplaten aan de in- en uitwateringssluizen. De wandelafstand bedraagt ongeveer 7 km.

zaterdag 18 december, 13u30 - 16u30

veersteiger Callebeek, einde Callebeekstraat Hemiksem

Parkeren kan in de Callebeekstraat of Scheldestraat. De veerboot vertrekt stipt om 13u45!

Op de veerboot is het dragen van een mondmasker verplicht.

Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, vogelgids, stevige wandelschoenen.

Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

05.02

Schelle

BOOTTOCHT OP DE RUPEL EN DE SCHELDE

Vandaag kan je opnieuw genieten van de natuurpracht van de Rupel en de Schelde. We kijken naar overwinterende vogels langs onze rivieren, de slikken en schorren met de typische rietlanden, het landschap, de dorpen langs de rivieren, oude steenbakkerij-sites en aanlegplaatsen.

zaterdag 5 februari, 10u45 tot 16u

Veersteiger Schelle, einde Tolhuisstraat Schelle

Inschrijven kan door een storting van 18 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met vermelding: Boottocht Rupel/Schelde, gsm-nummer en eventueel emailadres.

Meebrengen: verrekijker, picknick, dranken moeten aan boord gekocht worden.

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

26.02

Tholen/Goeree-Overflakkee/Schouwen-Duiveland

BUSTOCHT: THOLEN, GOEREE-OVERFLAKKEE EN SCHOUWEN-DUIVELAND

Tijdens deze bustocht bezoeken we enkele van de beste vogelkijkgebieden op Tholen, Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland. We bezoeken onder meer Battenoord, een pittoresk haventje, waar we een groep flamingo's kunnen bekijken. Na de middag staan er stops in de Kwade Hoek en aan de Brouwersdam gepland. De vogelkijkdag afsluiten doen we in de Prunjepolder bij Zierikzee.

Meebrengen: verrekijker, vogelgids, picknick, stevige stapschoenen en een extra paar schoenen voor op de bus.

zaterdag 26 februari, van 7u30 tot 19u30

parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom

Stort 18 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek. Mededeling: Bustocht Tholen/Zeeland, telefoonnummer en emailadres.

Meer info:

info@natuurpuntrupelstreek.be

*Voor kinderen,
ouders en
grootouders*

14.11

Niel

OPROEP VOOR HULPDETECTIVES

Ben jij een goede speurneus en hou je ook van een flinke wandeling in de natuur? Dan hebben we je hulp nodig om mee op speurtocht te gaan en de raadsels rond de bomen in het parkgebied van het WZC Maria Boodschap mee te helpen oplossen. De hoofd-detectives Chris en Kris kunnen alle hulp gebruiken.

Kinderen tussen 6 en 12 jaar zijn welkom, samen met hun ouders of grootouders.

zondag 14 november, 14u tot 16u

Ridder Berthoutlaan 1 Niel, thv het gemeentehuis, daar is voldoende parkeergelegenheid en zijn er ook enkele fietsenstallingen

Inschrijven: kris.delanoye@gmail.com of chris.deranter@telenet.be

het moment van ...

Marc Nietvelt

Als kind van de Rupelstreek speelde ik in de jaren 60' op vuilnisbelten en kayakten we op de Rupel, toen nog een open riool. Fabrieken, steden en gemeenten loosden hun afvalwaters ongezuiverd in onze rivieren. Landbouwers gebruikten massaal pesticiden, in groentetuintjes werd het bijzonder giftige en nu verboden insecticide E605 gebruikt. Insecten, vogels en vissen stierven massaal, zelfs de ooievaar was zo goed als verdwenen.

Sindsdien gaat het gelukkig weer beter, dankzij grootschalige waterzuiveringsprogramma's is de waterkwaliteit van de Schelde en Rupel veel beter en leven er opnieuw vissen in onze rivieren.

Ook met de natuur gaat het beter, in m'n nieuwe thuis in Bornem begon ik dieren te zien die er vroeger niet eens waren: Reeën, vossen, bevers, ooievaars, lepelaars...

En toen kwam er in 2019 het project Scheldehelden van de Vlaamse Landmaatschappij. Als gevolg van de klimaatverandering met warmere winters blijven er soms ooievaars langs de Schelde en Rupel overwinteren. Dit opende nieuwe perspectieven en daarom deed ik een voorstel om nestpalen voor ooievaars te plaatsen. Het voorstel werd aangenomen en op woensdag 8 september was het zover. In een weiland langs de Schelde in het polderdorpje Weert werden 2 nestpalen geplaatst, met het akkoord van de eigenaar en de hulp van medewerkers van gemeente Bornem.

Nu is het wachten op de eerste bezoekers en daarna misschien de eerste borelingen...

Laat deze prachtige vogels immers voor altijd geluksbrengers blijven.

Plaatsen 2 nestpalen voor ooievaars – foto: Luc Meert

In deze rubriek plaatsen leden Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar hun geliefde foto en bijhorend verhaal. Uw inzending is welkom. Stuur deze naar: info@natuurpuntrupelstreek.be